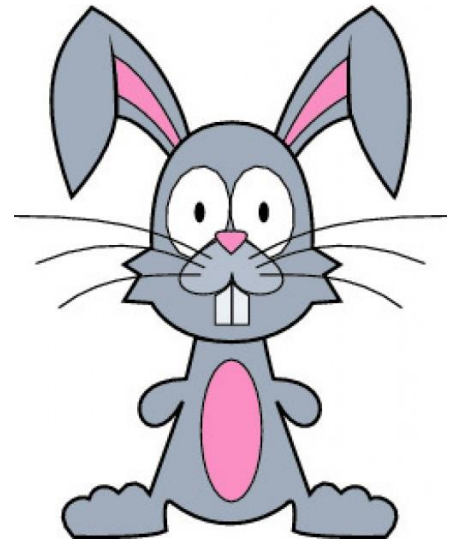

Wielkanoc

1. **Tradycje wielkanocne.** Obejrzyj film i posłuchaj uważnie.

<https://www.youtube.com/watch?v=feWmihyw5eM>

2. Przeczytaj opowiadanie.

Opowiadanie

W przedświąteczny sobotni poranek Ania wstała bardzo wcześnie. Kiedy zeszła na dół czuła, że w domu dzieje się coś niezwykłego.

- Co mogło dzieć się w domu? Zajrzała do pokoju i kuchni. Panowała tam niesamowita krzątanina. Domownicy mama, tata i jej dwaj starsi bracia byli czymś zajęci tak bardzo, że nie zwrócili uwagi na małą Anię.

- Może o mnie zapomnieli - pomyślała dziewczynka. Ania patrzyła co robi jej rodzina. Mama piekła w kuchni pyszne babki i mazurki, jej bracia pomagali tacie w sprzątaniu domu. Tylko mała Ania nic nie robiła. Gdy mama zobaczyła córeczkę to zaprosiła ją do stołu. Zawołała też resztę rodziny. Wspólnie, razem zaczęli malować jajka, które mama wcześniej ugotowała. Dziewczynce to zajęcie bardzo się podobało. W pewnym momencie tata ściągnął z szafy koszyk, postawił go na stole i powiedział:

- Najwyższa pora przygotować święconkę i pójść z nią do kościoła. Ania popatrzyła się na tatę ze zdziwieniem i pomyślała:

- Co to jest ta święconka?

A wy drogie dzieci jak myślicie co to jest święconka? Zastanówcie się i spróbujcie odpowiedzieć.

Odpowiedz na pytania dotyczące tekstu:

- Co to jest święconka?
- Gdzie się chodzi ze święconką, z kim powinniśmy iść?
- Co robili domownicy?
- Jak myślicie do czego się przygotowywali?

3. Pokoloruj i ozdób święconkę. Wymień co znajdzie się w Twoim koszyczku wielkanocnym.

4. Rozwiąż zagadki WIELKANOCNE. Na pewno dacie radę 😊

Białe, żółte, malowane,
Jak się nazywa skorupka od jajek.
I kraszane i pisane,
Co na Wielkanoc świetnie się nadaje? Na Wielkanoc darowane.
(wydmuszka) (pisanki)

Nie miauczą, lecz kwitną,
białe albo szare.
Znajdziesz je na wierzbie,
gdy się kończy marzec.
(bazie)

Upleciony ze słomy, z wikliny,
chętnie nosi owoce, jarzyny.
Podwieczorek też weźmie czasem,
a i grzyby przyniesie z lasu.
(koszyk)

Żółciutkie kuleczki za kurą się toczą.
Kryją się pod skrzydła, gdy wroga zobaczą.
(kurczątko)

Nie ma nóg, tylko „skoki”,
nie ma oczu tylko „trzeszcze”,
śpi w kotlinie niegłębokiej,
kocha lasy i pól przestrzeń.
(zajączek)

Przeważnie jestem biały
i na stole leżę.
Kładą na mnie sztucce,
stawiają talerze.
(obrus)

Ten prawdziwy na śniadanie wychodzi na łąkę,
ten cukrowy raz do roku ozdabia święconkę.
(baranek)

Tańczy się go żwawo,
parami lub w kole,
inny - słodki leży
na świątecznym stole.
(mazurek)

Po podwórku zwykle chodzi,
małe dziatki z sobą wodzi.
Czasem nóżką coś wygrzebie
i dla dzieci i dla siebie.

Jak się nazywa skorupka od jajek,
co na Wielkanoc świetnie się nadaje?

Ma cztery nogi, stoi jak wryty.
Na święta białą serwetą przykryty?
Kura je zniosła, mama przyniosła,
ugotowała i dzieciom dała?

Długie uszy, mały ogon,
bardzo jest nieśmiały
i z ogonkiem jak pomponik
przez zielone pola goni?

Twardą skorupką z wierzchu okryte,
za to śniadanie jest znakomite?

Słabo fruwa, choć to ptak.
A jak śpiewa ko-ko-dak?

Białe, złote, malowane i kraszane i pisane.
Na Wielkanoc darowane?

Jak się nazywa pan w kurniku,
co ciągle woła ku-ku-ryku?

5. *Wierszyk Wielkanocny do przeczytania:*

*Płyną już po niebie
bielutkie baranki,
maluję dla bliskich
wesole pisanki.*

*To na Wielkanoc, to na Wielkanoc,
najradośniejsze ze wszystkich świąt,
stroiki robię, baziami zdobię
i gałązkami cały dom.*

*Mama smakołyki
różne wyczaruje,
ja koszyczek do święcenia
sobie przygotuję.*

*To na Wielkanoc, to na Wielkanoc,
najradośniejsze ze wszystkich świąt,
święconką pachnie i ciastami,
gości znów będzie pełen dom.*

6. Piosenki dla dzieci dotyczące świąt:

„Są takie święta Wielkanocne”

https://www.youtube.com/watch?v=No6K_yt4dCI

„Znaki Wielkanocy”

<https://www.youtube.com/watch?v=OCmZrAz3t-U>

Bo przecież, jak mówi piosenka: „nie ma Wielkanocy bez barwnych pisanek”.

Pisanki, pisanki,
jajka malowane
nie ma Wielkanocy
bez barwnych pisanek.

Pisanki, pisanki
jajka kolorowe,
na nich malowane
bajki pisankowe.

Na jednej kogucik,
a na drugiej słońce,
śmieją się na trzeciej
laleczki tańczące.

Na czwartej kwiatuszki,
a na piątej gwiazdki.
na każdej pisance
piękne opowiastki.

Posłuchaj piosenki „*Pisanki pisanki jajka malowane*”

<https://www.youtube.com/watch?v=OTPObfVuHCY>

7. Znajdź wśród pisanek i pokoloruj:

- kurczaczka,
- zajączka,
- bazie,
- kwiaty,
- kółeczka, serduszka,
- 3 pisanek w 4 rzędzie,
- 2 pisanek w 1 rzędzie,
- pokoloruj cały obrazek

8. Dla chętnych, jeszcze trochę informacji o zwyczajach wielkanocnych

Niedziela Palmowa upamiętnia wjazd Jezusa do Jerozolimy. Tradycyjnie palmy robiono z tych roślin, które rosły nad rzeką, ponieważ płynąca w nich woda dawała roślinom zieleni i życie. Te rośliny odradzały się po zimie najszybciej. Była to m.in. wierzba i trawy oraz trzciny nadrzeczne. Uplecionymi i poświęconymi palemkami po mszy w Niedzielę Palmową lekko się okładano nawzajem, mówiąc: *“Nie ja biję, palma bije, za tydzień wielki dzień, na 6 noc – Wielkanoc”*. Miało to przypomnieć o zbliżających się wielkimi krokami świętach i przynieść szczęście. Palemkami klepano też zwierzęta, by były zdrowe przez cały rok. Palmy zatknięte w domu, np. za obraz, miały chronić dom przed gromami w czasie burzy, a wszystkich domowników przed złymi mocami, chorobami i nieszczęściem.

W **Wielki Czwartek** chłopcy ze wsi wyginali Wielki Post, hałasując kołatkami (dzwony kościelne milczały, aż do Niedzieli Wielkanocnej). Dzieci robiły dobry uczynek i przy okazji świetnie się bawiły. Do dziś księża praktykują w ten dzień obrzęd polewania stóp dwunastu mężczyznom. To na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy Chrystusa z apostołami.

Wielki Piątek to dzień wyciszenia. W Kościele nie ma mszy świętej (to jedyny taki dzień w roku), natomiast gromadzą się tam wierni, którzy modlą się w ważnych dla siebie intencjach. W kościele odbywa się nocne czuwanie przy grobie Jezusa, którego pilnują strażnicy (strażacy, harcerze, żołnierze). Dawniej piątkowe modlitwy były widowiskowe.

Wielka Sobota to Wigilia Wielkanocy. Podczas nabożeństwa w tym dniu święci się ogień, wodę i ciernie. Ogień symbolicznie spala to co stare, woda daje życie. Dawniej wodą spryskiwano dom, by rok był spokojny. Popiół rozrzucano w dniu pierwszej orki, co miało zapewnić szczęście i dostatek. Dziś ogień pełni inną rolę, służy do odpalenia paschału, czyli wielkiej świecy, która pali się, aż do końca świąt Wielkiej Nocy. Paschał stoi tuż przy ołtarzu. Sobota to również dzień święcenia pokarmów. Zgodnie z tradycją święconka powinna zostać przygotowana już w Wielki Piątek.

Do koszyczka wkładamy: baranka, jajka, chleb, ser, sól, chrzan, ciasto.

Wielkanoc, tak jak Boże Narodzenie, ma swoje specjalności. Zgodnie z tradycją należy je przygotować właśnie w piątek.

Tradycyjne świąteczne potrawy to:

- żurek – czyli barszcz biały,
- kiełbasa – zwykle biała, na ciepło,
- szynka wędzona w jałowcowym dymie,
- ćwikła z chrzanem,
- pieczone mięso,
- własnoręcznie wykonana babka,
- mazurek z artystycznymi dekoracjami,
- pascha,
- kołacz,
- sernik (kiedyś zwany przekładanecem).

Według tradycji stół świąteczny powinien być przykryty białym obrusem i udekorowany liśćmi bukszpanu. Na środku stołu stawiamy baranka, np. na łączce z rzeżuchy. Rzeżucha to

symbol sił witalnych i rodzącego się życia. W **Niedzielę Wielkanocną** świętujemy! Wstajemy bardzo wcześnie, by pójść na mszę zwaną rezurekcyjną. Niedziela to najważniejsze święto chrześcijańskie, nazywane dawniej Paschą. Następnie zasiadamy do świątecznego rodzinnego śniadania. Wielkanocna Niedziela to czas przeznaczony na rodzinne biesiadowanie. Dzieci bawią się w poszukiwanie prezentów podrzuconych przez zajaczkę.

Wielkanocny Poniedziałek (lany poniedziałek, śmigus-dyngus) to czas radości, zabawy, psikusów, na które wszyscy czekali przez cały okres postu. W tym dniu polewamy się wodą. Dawniej śmigus i dyngus były osobnymi zwyczajami. Śmigus oznaczał tradycyjne polewanie wodą w formie zabawy, a dyngus wykup. Chłopcy chodzili od domu do domu i w zamian za życzenia i śpiew domagali się wykupu w postaci pisanek, słodyczy, pieniędzy. Z czasem połączono te zwyczaje i dziś tylko polewamy się wodą. Dawniej chodzono po wsi z kogutem – symbolem sił witalnych i urodzaju. Kogutek był mile widzianym gościem w każdym gospodarstwie. Z czasem żywe zwierzęta zastąpiły te gliniane, drewniane. Poniedziałek Wielkanocny to okazja do spotkań towarzyskich i rozmów, cieszenia się wspólnie spędzonym czasem i budzącą się do życia przyrodą.

Życzymy przyjemnej i twórczej zabawy!